

DEN DANSKE ARVERET

VED

VIGGO BENTZON

ANDEN GENNEMSETTE UDGAVE

G. E. C. GAD — KØBENHAVN

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1921

FORORD TIL 1STE UDGAVE

Ved Udarbejdelsen af nærværende Lærebog er J. H. Deuntzers, den danske Arveret, 2den Udgave, 1897, ikke blot benyttet i større Omfang end de øvrige citerede Værker, men med Forfatterens Samtykke er flere Afsnit optagne væsentligt uændrede. Dette gælder navnlig S. 18—25, 37—45, 126—136, 238—240, 243—251, 255—256, 270—276 og 321—323.

I Juni 1910

FORORD TIL 2^{DEN} UDGAVE

I denne Udgave er Teksten gennemgaaet, ogsaa de Afsnit som i 1ste Udgave i det væsentlige hidrørte fra Deuntzers Arveret. Nyere Lovgivning, fremmed Ret, Domme, administrative Afgørelser og Literatur er optaget (især i Noterne). Videregaaende Ændringer af Teksten findes S. 33—36, 64—67, 73—74, 86—87, 173, 210—214, 256—258, 275—276 og 331—333. Studenterne bør efterlæse Noternes Tekst, men denne kræves kun lært, hvor det særlig fremhæves paa Forelæsningerne.

I December 1921

V. BENTZON

INDHOLD

	Side
§§ 1—4. I. INDLEDNING	1—11
§ 1. <i>Arverettens Begreb</i>	1—2
(1—2 Arvingers Ret og Kreditorers Fyldestgørelse, Universalsucces- sion eller Legat-Ordning?).	
§ 2. <i>Arverettens Plads i Retssystemet og dens Grund</i>	2—4
(2—3 Forholdet til Familie- og Formueret, 3 Arveafgift, 3—4 Testa- tionsretten).	
§ 3. <i>Arverettens Genstand</i>	4—10
(4 Formuen er Hovedgenstanden, 4—6 udenforliggende, personlige Rettigheder, 7—9 hvilken Formue hører til Boet? 9—10 Afdødes Forpligtelser).	
§ 4. <i>Betydningenn af Udtrykket Arv o. lign.</i>	10—11
§§ 5—22. II. Første Afsnit. ARVEADKOMSTEN	11—232
§ 5. <i>Almindelige Begreber</i> (særlig om Fostrets Arveret)	11—15
§§ 6—11. Første Kapitel. <i>Arv efter Loven</i>	15—54
§§ 6—10. A. <i>Arv ifølge Slægtskab</i>	15—44
§ 6. <i>Indledende Bemærkninger</i>	15—19
(15—16 Arvefølge efter Linje og Grad, 16 Arvepartens Bestem- melse, 16—17 Begrebet Repræsentationsret, 18—19 Arveforordningen 21. Maj 1845).	
§ 7. <i>Arvefølgen efter Arveloven af 1845</i>	19—22
(19—21 de 5 Arveklasser, 22 Arveloven er udtømmende, Mand og Kvinde arver lige).	
§ 8. <i>Ægte Slægtnings Arv</i>	23—24
(23 Ægte Slægtskab, 23—24 Adoption, 24 Legitimation ved Bevilling).	
§ 9. <i>Uægte Slægtnings Arv</i>	25—32
(25 Slegfredbarns Arveret efter Moder, 25—31 efter Fader, 26—29 dets Arveret ifølge Arvels § 9, 29—31 kuldlyst Slegfredbarns Arve- ret, 31—32 Horebarn).	
§ 10. <i>Den saakaldte ekstraordinære Slægtskabsarv</i>	32—44
(33—38 alm. Regler, 33—34 Grs. § 91 og L. 4. Okt. 1919, 34—36 i Noten „Lensdommen“, 35—38 Retsforholdets Konstruktion og reale Behandling, 38—41 Len, 41—44 Stamhuse, 44 Pengefideikommis'er).	
§ 11. B. <i>Arv ifølge Ægteskab</i>	44—54
(44—45 historisk Udvikling, 45—46 Arvels §§ 15 og 17, 46—52 Ægte- fælles Arv sammen med Afkom, 46—48 „lige med en Broderlod“, 48—50 Beskæringen ned til 1/4, 50—51 Boesloddens Bestemmelse,	

51—52	Arv hvor der ikke findes Afkom, 52—53 om Hospitalsforstandere og om Fattigvæsenets og Hospitalers Arveret). — Afsluttende Sammenstilling af Arv efter Slægtskab og efter Ægteskab.....	53—54
§§ 12—21.	Andet Kapitel. <i>Testamentsarv</i>	55—220
§ 12.	<i>Om Testamenter og arveretlige Viljeserklæringer i Almindelighed</i> (55—56 Begreberne Testamente og Arvepagt, 56—59 den historiske Udvikling, Skødningsformens Brug, 59—62 de reale Forhold og begrebsmæssige Bestanddele ved Dødsgaver og Arvepagter).	55—62
§ 13.	<i>Testamentshabiliteten</i> (62—64 Habilitetsalderen, Konfirmation, 64—67 Fornuftens fulde Brug, 67—68 Arvels § 22, 69—70 Habilitet ved Stiftelsen, 70—71 Habilitet til at indgaa Arvepagt).	62—71
§ 14.	<i>Mangler ved Viljeserklæringen</i> (71—72 Begrebet Testamentets Rigtighed, 72—75 særlige Ugyldighedsgrunde og bristende Forudsætninger).	71—75
§ 15.	<i>Testamentsformen</i> (75—77 Formens reale Betydning, 77—78 vor ældre Ret, 78 ff. Arveloven, 78—79 skriftlig, 79—81 Indgaaelse for Notarius, 79 og 80—81 Fremgangsmaaden, 79—80 Beviset deri, 81—86 Indgaaelse for private Vidner, 81—82 Vidnernes Egenskaber, 83—84 Attestationens Undværlighed ifølge Praxis, 84—86 Vidnernes senere Førelse, 86—87 Stempling, 87—89 mundtligt Testamente, 89—90 særlige Testamentsformer, 90—92 Formmanglers Betydning, Anfægtelse af „Rigtigheden“).	75—92
§ 16.	<i>Testamentets Genkaldelse</i> (92 ugyldigt eller uvirksomt Testamente, 93—94 Habilitet til Genkaldelse, 94—95 Kompetence hertil, 95—97 Form kræves ikke, 96—97 særlig om delvis Genkaldelse, 97—101 Beviset for Genkaldelsen, 97—98 Bevisbyrden, 98—101 ødelagt eller bortkommet Testamente, 99 om flere Originaler, 101 Udstregninger o. lign., 101—103 modstridende yngre Testamente, 103—104 betinget Genkaldelse, 104—105 Genkaldelse af Genkaldelse).	92—105
§§ 17—19.	<i>Testationsrettens Udstrækning og Indhold</i>	105—172
§ 17.	<i>A. Testationskompetencen (Tvangsarveretten)</i> (105—106 Begrebet Testationskompetence, 106—107 Afkald paa at testere, 107 ff. Tvangsarv, 107—108 efter ældre Ret, 108—109 Arvels Regler, 109—110 Raadighedens Art, 110—111 Legater paa lagte enkelt Arving, 111 Forfatteres Testationsret, 111—112 hvem er Tvangsarvinger, 112—113 Tvangsarvens tinglige Karakter, 113—115 Virkning af at Testationsretten overskrides, 115—116 Forholdene ved Arvefaldet er afgørende, 116—117 om direkte Eksheredation. — 117 ff. Undtagelserne i Arvels §§ 26—28, 1) 117—120 § 27, 1. Stk., 117—118 Betingelser, 118—119 Vederlagets Bestemmelse, 119—120 Forholdet til efterlevende Ægtefælle, 2) 120—128 § 28, 120—121 om Konfirmationen og Ægtefællens Stilling, 121—122 Baandlæggelsens Grund og Sted, 122—123 for hvem baandlægge, 123—126 Baandet paa Kapital og paa Renter, 126—127 ikke	105—138

Baand paa Testationsret, 127—128 Baandlæggelse af Enkes Formue, 3) 128—137 Selvejrbønders Testationsret (§ 26), 128—131 hvem tilkommer Retten, 131—134 Livsarving faar Gaarden, 134—135 Ægtefællen faar Gaarden, 135—137 øvrige Arvs Behandling, 4) 137—138 Sædegaardsejeres Testationsret (§ 27, 2. Stk.).

- § 18. *B. Nærmere om Testamentets Indhold* 139—154
 (139 § 21 „disponere ... over Ejendele“, 139 ff. typiske Indhold, 139—143 Testamentet henviser til en udenforliggende Vilje, 139—141 Testators, 141—143 Tredjemands, 143—144 Arving eller Legatar, 144—146 betingede Testamenter, 146 simpel Substitution, 146—150 fideikommissarisk Substitution, Rentenydelse og Grs. § 91, 150—153 Paalæg og disses Retsgyldighed, 153—154 særlige Bestemmelser i et Testamente).
- § 19. *C. Testamenters Fortolkning* 154—172
 (154—155 Begrebet, 155—156 Viljen og Ordene, 156—158 friere Fortolkning og dens Principper, 158—160 kan deklaratoriske Retsregler udformes? 160 ff. Eksempler, 160—161 Genkaldelse, § 27, D. L. 5—4—13, Typen ved gensidige Testamenter, 162—164 Arving eller Legatar, 164—165 en Betingelses Betydning, 165—167 spredte Tilfælde, 167—168 for faa Midler i Boet, 168—172 for mange Midler, Tilvækstret).
- § 20. *Fælles og gensidige Testamenter* 173—192
 (173 Begreberne, 173—174 Lovgivningen, 174—175 blot fælles Testamenter, 175 ff. gensidige Testamenter, særlig mellem Ægtefæller, 176—179 er ensidig, endog hemmelig Genkaldelse gyldig, 179 bliver bindende ved Tiltrædelse af Arven, 179—182 bristende Forudsætninger, Separation og Skilsmisse, Korrespondens, 182 ff. Fortolkning af den sædvanlige Type, de reale Spørgsmaal, 183—184 Konstruktionerne, 184—187 naar og efter hvem falder Arven, 187—189 Boet deles lige, 189—190 Raadighed i levende Live, 190—192 ved Testamente).
- § 21. *Arvepagter og Dødsgaver (Arvels § 30)* 192—220
 (192—193 Begreberne, 193 ff. Fortolkning af Arvels § 30 og dens Forhold til vor øvrige Ret, 193—195 Overgangsformer mellem Testamenter og Kontrakter, 195—196 § 30 og dens reale Grunde, 196—217 I. hvilke Retshandler omfatter § 30, 196—200 „skulle opfyldes“, proforma og Omgaaelse, 199 Gaver paa Dødslejet, 200 ff. „opfyldes efter Døden“, 201 ff. delvis Opfyldelse forinden, 201—205 blot retlig Opfyldelse. 201—202 Analogiens Betingelser, 202 Problemerne stilles, 202—203 Skøde givet, 203—204 Løsøre eller Værdier overdragne, 204—205 Panteobligation udstedt, Renter svares, 205 om faktisk Opfyldelse, 206—214 ensidige Dispositioner, 207—208 Transport eller Eftergivelse paategnet en Skylderkæring, 208—210 Indsættelse paa Sparekassebog, 210—214 Livsforsikring til bestemt Person, 214—217 Gave eller gensidigt bebyrdende Kontrakt, II. 218—220 Retsvirkninger i Henhold til § 30).
- § 22. *Tredje Kapitel. Fortabelse og Opgivelse af Arveadkomst.* 220—232
 (220—225 A. *Arveretsforbrydelse*, 220—221 Begrebet, 221 D. L. 5—2—74, 221—222 Straffels § 304, 222 Arvels § 3, 222—225 Virk-

ningen af Reglerne, 224—225 Virkning for Fornærmerens Arvinger.	
226—232 B. <i>Opgivelse af Arveret</i> , renunciative og dispositive Arvepagter, 226—227 Disposition over Arv, 227—229 hvilke Arveafkald er gyldige, 229 bindende for Renunciantens Arvinger, 229—232 Afkaldets Betingelser, 232 dets Virkning).	
§§ 23—30. Andet Afsnit. ARVEFALDET	232—324
§ 23. <i>Arvefaldets Begreb og almindelige Betingelser</i>	232—239
(232 Begreb, 233 Beviset derfor, 233 Arven erhverves straks, 234—235 Arven kan afslaa, Virkningen heraf, 235—236 Afslagets Betingelser, 236 Overtagelse af Arv, 236—237 Overdragelse af falden Arv, 237—239 Arvefald i overført Betydning).	
§ 24. <i>Arvingernes Gældsansvar</i>	239—253
(239—243 Gældsovertagelsen, 239—240 efter D. L., 240 efter Fr. 8. Apr. 1768, 240—241 efter Skifteloven, 241—253 Gældsansvarets Beskaffenhed, 241—242 om Universalsuccession, 242—243 Retsudviklingen, 243 ff. gældende Ret, 243—244 Ikke-Vedgaaelsesboer, 244—245 Vedgaaelse, 245 kun een Arving, 246—249 solidarisk eller pro rata Hæften, 250 Boets og de enkelte Arvingers Hæften, 250—253 jus separationis).	
§ 25. <i>Arvingernes indbyrdes Retsforhold (Bodelingen)</i>	253—255
(253—255 Afgørelsens Principper, 255 Tvistighedernes Afgørelse).	
§ 26. <i>Afkortning af Arveforskud</i>	256—276
(256—258 Afkortning bestemt ved Testamente, Afkald eller alm. Gældsforhold, 258 ff. egentlig Kollation se Arvels §§ 10—13, 258 gælder kun Livsarvinger, 259—261 Giverens Vilje og Beviset for den, 261 „særskilte og betydelige“, 261—262 Øjemedet, 263 Tilbagelevering, 263—265 Forskudet ydet saaledes, at Modtageren skylder Beløbet som egentlig Gæld, denne Gælds særlige Retsvirkninger, 265 hvori afkortes der, 266 Forholdet til Ægtefællen, 266—267 ved uskiftet Bo, 267—269 Afkortning for Børnebørn (§§ 12 og 13), 269—270 Gæld hvor der er Børnebørn eller en Svigersøn skylder, 270 ff. Forskudsberegningen, 270—271 mellem Afkom alene, 271—273 Ægtefællens Boeslod og Arvelod, 274 Stedforældres Forskud, 274—275 Forholdet til Kreditorerne, 275—276 om Arveforskudskontrakter).	
§ 27. <i>Om Forholdet, naar der er en efterlevende Ægtefælle</i>	276—288
(277—281 den for Gælden ansvarlige Ægtefælle skifter, 277 dens Hæften overfor Kreditorerne, 278 Arvingerne hæfter ikke, 279—280 deres Tilbageleveringspligt, Afkræftelse af Udlodningen, 280—281 Ægtefællens Dispositionsret og Skiftets Karakter, 281—283 den uansvarlige Ægtefælle skifter, Gældsansvaret og Raadigheden over Boet, 283—284 „Blandingsformer“ af Ansvarlighed, 285 Ægtefællens Udløsningsret, 285—288 Hensiddet med Midlerne efter tinglæst Skifteekstrakt).	
§ 28. <i>Hensiddet i uskiftet Bo</i>	288—309
(288—289 historisk Udvikling, 290 Begrundelse, 290—297 Betingelser, 290—291 Mandens og Konens Stilling, 291—292 hvem bevilger, 292 Forholdet hvor der er Stedbørn, 292—293 Børn betyder	

Afkom, 293—294 Hensidde ifølge Samtykke, 294 midlertidige Ordninger, 294—296 Hensidde udelukket ved særlige Bestemmelser, 296 Betydning af Særeje, 297—304 Virkningen, 297—299 fri Raadighed i levende Live, tidligere snævrere Grænser, 299—300 Undtagelse især hvor Skiftet var nær forestaaende, 300—301 „en af Boet uafhængig Adkomst“, 301 Raadigheden ved Testamente, 301—303 Virkningen for Arvingerne (falder Arven straks?), 303—304 Forholdet til Kreditorerne, 304—307 Varigheden, 304 Ægtefællen kan altid skifte, 304—306 naar kan Arvinger kræve Skifte, 306 Øvrigheds Tilladelse kan tages tilbage, 307 naar ophører Raadigheden, 307—308 selve Skiftets Foretagelse, Gældsansvaret da, 308—309 Uskiftet Bo med Udarvinger).

- § 29. *Legatarens Retstilling, særlig paa Skiftet* 309—320
 (309—312 Begrebet Legatar, er Arveladerens Vilje helt afgørende, den reale Karakteristik, 312—313 tinglig eller blot obligatorisk Ret, 313 Legatarens Stilling forskellig fra en Kreditors, 314 Legatarers Stilling paa Skiftet, 314—315 Arvingers Skiftepligt, 315—316 Legatarer har ingen Indflydelse paa Skiftets Form og kan ikke holde privat Skifte, 316—317 Arvingernes Ansvar overfor Legatarerne, 317—318 naar kan Legatet kræves udbetalt, 318—319 kan de kræve Renter eller Frugter, 319 den legerede Ting er behæftet, 319—320 Legatarers Tilbageleveringspligt, 320 L. Nr. 130, 27. Maj 1908 § 3).
- § 30. *Om Arvs Afsætning og forbigaaede Arvingers Retstilling* .. 320—324
 (320—321 Arv afsættes kun naar Adkomsten er godtgjort, 321—322 naar Arven ikke hentes, 322—324 forbigaaet Arvingers Retstilling, 324 dennes Arvingers Stilling).
- § 31. *Om Arveafgift* 324—332
 (324—326 Arveafgiftslovene og Afgiftens Størrelse, 326 Lodden bestemmer Procenten, Fritagelser (§ 3), 326—329 §§ 4 og 5 om Afgift af andet end egentlig Arv (Arveforskud), 329 Afgift ved Fideikommiss'er, 329 Reglerne i §§ 6—9, 329 Afgiftspligtens Indtrædelse, §§ 10—14 og 31, 330 Værdiopgørelsens Tidspunkt, §§ 17, 26, 29, 330 Værdiens Bestemmelse, §§ 15, 16, 20, 21, 331 Afgiftens Berigtigelse, §§ 23—29, 30—38. — 331—332 Stempels Regler.
- § 32. *Sønderjysk Lovgivning* 333
 S. 334 ff. Realregister, Lovliste, Forkortelser og Rettelser.